

Да ли дужник који отпише застарелу новчану обавезу из пословних књига дугује порез по том основу (због отписа застарелог дуга)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1846/2010-04 од 1.9.2010. год.)

1. Са аспекта Закона о порезима на имовину

Према одредби члана 14. ст. 3. и 4. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног, и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Порез на поклон плаћа се и у случају преноса без накнаде имовине правног лица.

Према одредби члана 360. ст. 1. и 2. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99 и 44/99, у даљем тексту: ЗООО), застарелошћу престаје право захтевати испуњење обавезе. Застарелост наступа кад протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе.

Ако дужник испуни застарелу обавезу, нема право захтевати да му се врати оно што је дао, чак и ако није знао да је обавеза застарела (члан 367. ЗООО).

Имајући у виду да наступањем застарелости не престаје право на потраживање из одређеног облигационог односа, већ то право прелази у домен природне (натуралне) облигације, што значи да дужник који застарелу обавезу испуни нема право да тражи њен повраћај, Министарство финансија сматра да наступањем застарелости новчаног потраживања дужник није остварио поклон од повериоца.

Према томе, по мишљењу Министарства финансија, отпис застарелог новчаног потраживања не сматра се поклоном дужнику, као предметом опорезивања порезом на поклон у складу са Законом што значи да се у том случају порез на поклон не плаћа.

2. Са аспекта Закона о порезу на добит правних лица

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), за утврђивање опорезиве добити признају се приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

С тим у вези, када обвезник, у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ, у својим пословним књигама евидентира приход од смањења обавеза на рачуну 677 – Приходи од смањења обавеза, на коме се, сагласно члану 55. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06 ... 4/10), исказује смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. (задужењем рачуна на коме је обавеза исказана), Министарство финансија сматра да тако исказан приход улази у основицу за обрачун пореза на добит правних лица и опорезује се у складу са Законом и Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04).

Б И Л Т Е Н - СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 9, септембар 2010.

година L

ISSN 0354-3242